

sa est, inibi adeo leuiter depressum, hicque (ut & in lateribus) aequaliter propemodum atque in ipsius centro protuberans. Quam uero affabre, quibusque rationibus Natura haec molitur, nihil sane promptius nos edocet, quam pollicis officia, quae post cognitam ossium constructionem longe plura primo intuitu spectantium animis suggerunt, quam prolixè aliquis multas in hoc chartas obliterans, persequi possit. Secundum pollicis os tertio ossi, scilicet quam primum ipsius os brachialis, & aliter quam secundum primo, committitur. Inferior namque secundi ossis pars, in duo capitula bipartitur, quadamtenus orbiculata, & in medio sinu oblongo dirempta, qui non minus quam ipsa capitula cartilagine incrustatur. Superior uero tertij ossis sedes duos obtinet sinus, tubere quodam oblongo disinctos. Sinus hi, duo secundi ossis excipiunt capitula, ipsum autem tertij ossis tuber sinum subingreditur in secundi ossis capitulorum medio cauatam, atque hac ratione secundum os in tertium subit, uicissimque tertium os excipit, ac multo ingressu ambo ossa tam scite coarctantur, ut duntaxat tertium os extendi flectique queat, nequaquam uero, uel minimum etiam, in latus ducatur. Quod autem tertium os in angulum flectitur, & interim non ultra rectam lineam extenditur, sed potius a flexione duntaxat erigitur, capitula sinusque articuli in causa sunt. Capitula enim, quibus sinus ad amissum respondent, in interiora magis quam exteriora feruntur, deprimunturque: ac in externam sedem adeo obfure porriguntur atque consistunt, ut inibi uix capitis speciem ostendant, itaque tertium os in posteriora inclinari prohibeant, quemadmodum etiam ipsi articulo conducere tunc discimus, quum ipsius in flexu usum perpendimus: & una colligimus, quibus modis articulus ipse infirmaretur, si aequè extendi, ducique in latera posset, atque iam magna Naturae providentia flectitur.

Primi, secundi & tertij articulationum quatuor digitorum forma. Huiusmodi sane articulationis specie reliquorum digitorum secundi tertijque coarctantur articuli. Primus autem ipsorum magna ex parte, uti antea quoque monuimus, secundo pollicis articulo conuenit. Verum longe magis illo in latus ducitur, non tamen adeo insigniter atque flectitur. Postbrachialis enim ossium capita, in interiora multum porriguntur, deprimunturque: in lateribus autem non admodum lateant, sed modice tamen etiam inibi deprimuntur: adeo ut promptior sit flexio, quam aut extensio, aut in latus ductio. Quamquam rursus index & paruum in primo articulo priuatim id sibi uendicent, ut magis medio & anulari in latus ducantur, id quod potissimum ex capitis postbrachialis ossis, in lateribus compressione euenit. Quod autem quatuor digitorum primi articuli, uix in aequè acutum angulum ac secundi & tertij articuli flectantur, non ipsa postbrachialis ossium capita in causa sunt, ac si minus interna sede deprimerentur: sed exigua quaedam ossicula, quae semini seminis imagini comparantur, hoc praestant, quia & articulum firmant, ac ne plus aequo laxè flectatur, prohibent. Dein primi digitorum articuli reflectuntur extenduntur ue magis, quam ceteri, quod brachialis capita etiam externa sede compressiora cernantur, quam digitorum ossium capita: quae in nonnullis hominibus eo magis articulos extendi sinunt, quo externa sede impensius comprimuntur. Videmus enim quosdam non prima tantum digitorum internodia insigniter extrorsum inflectere, uerum & reliqua omnia, ac potissimum tertia. Cuius rei specimen pulchrè reddit, summæ spei accuratissimique iudicij adolescens, generis præterea nobilitate ac ingenuis moribus singularique bonarum literarum ac uariarum disciplinarum eruditione cum primis clarus, IOANNES CENTVRI

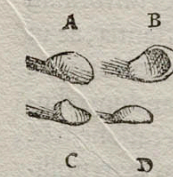
GENVENSIS, qui digitos (quos habet egregie teretes, longos, & ad omne artificium quam maxime idoneos, ac perelegantes) in posteriora adeo mirifice intorquet, ut illis aquam, perinde atque nos uola, continere queat: Quamquam is non digitorum modo articulis, uerum & alijs totius corporis, ac potissimum costarum ad thoracis uertebras, miram laxitatem non medio cri robore iunctam, ostendat. Atque huiusmodi fere digitorum est articulatio: quae etiam haud difficulter attestatur, digitorum ossa iuxta articulos merito crassiora euasisse, quam in reliqua ossium longitudine. Quod autem tertium os inferiori sua sede, qua nulli alteri coarctatur ossi, etiam protuberet, asperumque capitulum duobus quasi unculis donatum obtineat, ideo imprimis accidit, ut toti internae huius ossis sedi tendo qui ipsum flectit adnascatur, ac demum suo sine in ossis apicem ualidissime inferatur. est enim is tendo omnium digitorum reliqua ossa mouentium facile maximus, robustissimamque inflectionem tentans. Porro quinq; digitos oportuisse fingi, inuentu nequaquam arduum est, si expendamus, ad quae officia digiti nobis ex usu sint. Si enim pauciores essent, permultae actiones imperfectius obirentur, pluribus uero in nulum usum indigemus. Quod autem si pauciores formarentur, pleraque actiones interciderent, promptè assequemur, si singulos priuatim sermone pertractemus. Pollice namque (quem reliquis quatuor opponi expedit, quique ob id Graecis *ἀντίχας*, quasi promanū dicas, nuncupatur) deperdito, omnes ceteri potestate interciderent, quum absque huius ope illos nihil agere, uel iudices ipsi doceant, qui furibus pollicem quo potissimum crumenae aut loculi praescinduntur,

non

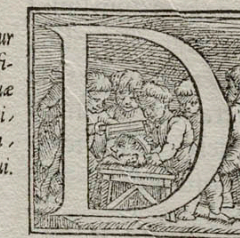
non minus quam aurem amputare solent. Ac eadem fere ratione etiam Athenienses *Ἀγινκτις* qui classe ualebant, pollicem praecindi decreuerunt. Reliquorum uero digitorum, index ac medius, quemadmodum post pollicem situ, ita etiam usu secundi sunt. Parua enim corpora his apprehendimus, omniumque artium opera ipsis praecipue confici cernimus: & si quid uiolentius operamur, illos potissimum in opus asciscimus. Anularis & paruum, minorem quidem alijs ulum praebent, at is nihilominus in his cernitur, in quibus amplectendum corpus circulo comprehendimus. Si enim id humidum & exiguum fuerit, digitos ad amissum contractos ipsi circumprehendimus. quo in opere paruum quoque est accommodus, operculi modo alijs adiectus, porro si aliquod durum corpus tanta mole constet, ut digiti inuicem impense dirempti disinctique id complecti debeant, praeterquam quod id pluribus digitis aptè comprehendere, pluribusque suis partibus digitos accedere committique cernimus, promptè etiam expendimus, quantum homini ex usu fuerit digitos ad latera inuicè adduci abducique plurimum potuisse. Pollex enim intus eiusmodi corpus amplectitur, reliquis interim digitis externa sedi circumductis, totoque corpore in eum modum orbiculatim comprehenso. Quod si sit, quis ignorat plures quinque digitos prorsus fore superfluos, quum quinque ad id munus sufficere nouerit: Quamobrem uero digiti inaequales extruantur, mediusque longitudine ceteros uincat, hinc colligitur, quod digitorum extrema ad aequalitatem pertingere satius sit, quoties molem aliquam grandiore in ambitu comprehendimus: quumque in ipsis liquorem, aut exiguum aliquod corpus continere studemus. Grandioribus enim corporibus ualide apprehendendis, retinendisque, uel fortiter emit tendis abijcendisque, aequalis undique apprehensio plurimum confert. Cōspiciuntur enim in unam circuli circumferentiam quinq; digiti concurrere, si quando illis corpus exquisitè sphaericum amplectimur. Praeterea ad manus accuratè ocludendas, quādo uel exiguum corpus uel humidum ad amissum cōtinere animus est, digitorum inaequalitas ulum praestat manifestum: atque huic functioni non mediocriter pollicis situs conducit. Pollicem namque qui ceteris digitis in officio opponitur, ipsis quoque situ opponi necessum fuit. At si ex opposito prorsus locaretur, mediam brachialis regionem sibi uendicans, à pluribus sane functionibus manum impediret: ac imprimis eas interciperet, quas seorsum alterius manus uola, aut simul utriusque uolis obimus, ac proinde ex transuerso ipsum oportuit reponi, & plurimum ab alijs disungi adiungique. Quum uero transuersa manus regio ad indicem aequè, atque ad paruum digitum, consistit, propter indicem locari pollicem potius fuit, ac (uti superius commemoratum est) inferiori brachialis ossium ordinis articuli. Oportebat enim manus indicibus ad inuicem conuerti, auerti autem paruis digitis, quinetiam in extremis digitorum flexionibus paruum digitum nullā sedem finit uacuam, index uero non paruam, quae pollicis beneficio ocludi obturarique modo operculi potest.

DE OSSICVLIS, QVAE SESAMI semini comparantur. Caput XXVIII.

HVIC Capiti praecipue famulatur prima figura uigesimo quinto Capiti praeposita, & internam summam manus sedem una cum ossiculis hoc Capite describendis cōmonstrans: ad characteres nimirum N, T, V, V, X & Y, quorum etiam N & T, in secunda eius Capitis figura cernuntur. Item hic impense facit secunda figura trigesimo tertio Capiti praelocanda, ad characteres μ (quod etiam inibi in prima uisitur figura) ψ , ω & \ast . Quin etiam figura intergram ossium compagem referentes, haec ossicula k notata proponunt.

Ceterum priuatim hac tabella duo delineantur ossicula, primo pollicis in pede internodio subiecta, ac in nuper dicta figura ω & ψ insignita, ac A qui dem hic notat interioris ossis inferiorem sedem, terra innitentem: B eiusdem ossis superioris sedem, quae caput spectat pedij ossis pollicem sustentantis. C exterioris minoris ossis humilioris sedem indicat: D uero superioris.

videtur
hac illos
uris, que
in cap. m.
tio recen
tui.

DISSECTIONVM professores quorundam ossiculorum meminerunt, quae quidem articulos implere, stringere, ac quod minus luxationi redderentur obnoxii, firmare docent. at interim in quibus nam reponantur articulis, quibusque sedibus adinueniantur, neminem scripsisse scio. Quapropter etiam non inopportunè faciam, si modò quibus nam in locis eius generis ossicula repperim, hic subiecero: unumquemque interim ad mouens, ut etiam in pluribus articulis, quam ego iam enarraturus sum, eadem inquirat. Denique namque & temporis successu illa in pluribus obseruari articulis, quam prima

Quibus sedi
bus sesamina
ossicula repo
nantur.

L 3 fronte